www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 92. Джерзи Сити, Н. Дж., второк, 21. квітня 1931. VOL. XXXIX. No. 92. Jersey City, N. J., Wednesday, April 22, 1933. THREE CENTS.

МЕЙОР ВОКЕР ОПРОКИДУЄ ЗАКИДИ

ОЛБАНІ. — Ґовернор Рузвелт одержав відповідь мейора Вокера на закиди, які пороблено йому з боку „Сіти Аферс Комітеї". Ґовернор заявив, що розгляне точно відповідь, а потім видасть рішення.

Вокер називає закиди безпідставними. Каже, що вони походять від соціялістів, які хотіли би дістатись до участи в правлінню містом, але нарід їх не допускає.

ПРОТИ ОСОБИСТИХ НАПАДІВ.

НЮ ЙОРК. — В. Кінгсленд Мейсі, голова Стейтового Републиканського Комітету, скритикував остро „Сіти Аферс Комітеї", який є в звязку з Републиканським Комітетом, за те, що Елен Факс напав від імени Комітету особисто на мейора Вокера, мішаючися до його приватного життя.

Вокер відповів на закиди Факса тим, що назвав їх фарисейськими і виявив готовість станути з своїми противниками око до ока й порівнати навіть своє приватне життя з їхнім.

ЗАПОВІДАЮТЬ ДОБРИЙ БИЗНЕС.

ГОБОКЕН (Ню Джерзи).—Екзекутива „Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен" запевнила своїх шеровців, що вона не поділяє загального песимізму, бо є певна, що бизнес вкоротці поправиться.

ПРОДАВАТИМУТЬ ПШЕНИЦЮ ЗА ГРАНИЦЕЮ.

ВАШИНҐТОН. — Фармерська Рада заповідає, що з днем 1. липня матиме до розпорядимости 275,000,000 бушлів пшениці, яку задумує вивести до Европи, бо там можна ще одержати найліпшу ціну.

Ту пшеницю скуповувано по 92 центів за бушель. А продати можна її тепер з 50% втратою. Щоб поправити фармерський стан, фармери радять не продавати пшеничного збору з 1931 р., а передавати його на склад. Інакше ціни будуть далі падати, бо цього року надіються добрих жнив.

ЧУЖИНЦІ ВТІКАЮТЬ З ГОНДУРАСУ.

ТЕҐУСІҐАЛЬПА (Гондурас). — Повстанці заатакували два міста: Трухіліо і Теля. Чужинці потерпають за життя і ратуються втечею на воєнні кораблі.

В краю проголошено воєнний стан. Уряд каже, що повстання є дідом комуністичної аґітації та що його вдасться скоро зліквідувати.

ЗАГРАБИЛИ КАСУ СІТИ ГОЛ.

ДІТРОЙТ. — Три полісмени стерегли бюро міського скарбника. Дотого були на поготівлі слізні бомби й машинові кріси. Але це не здержало двох відважних бандитів від нападу на касу, з якої забрали в готівці й паперах $28,057.

ОБІГРАЛИ І ТАК ПОДЯКУВАЛИ ЗА ГОСТИННІСТЬ.

БАЛТІМОР. — На кораблі, який курсує між Балтіморем і пристанями Пацифіку, відвожено 7 Китайців, які хотіли дістатися до Злучених Держав як „сліпі пасажири".

Залога корабля змилосердилася над нещасними обдертими Китайцями і їх приодягнула, а щоби влекшити їм долю, привчила їх грати в покера. Наука пішла скоро, хоч ні один з Китайців не говорив по англійськи.

А як корабель приплив до пристані, то Китайці вже обчистили цілу залогу до нитки, виграши від неї не тільки готівку, але навіть білизну.

ПРЕЗИДЕНТ РАДИТЬСЯ З РЕДАКТОРАМИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Гувер відбув конференцію з 7 редакторами ріжних економічних часописів у справі економічної депресії. На нарадах пропоновано створити „Мобілізаційну Раду" з 50 найбільших бизнесменів, яка мала би подбати про стабілізацію промислу й урегульовання цін.

КОШТИ СЛІДСТВА ВИНОСИТИМУТЬ $5,000,000.

НЮ ЙОРК. — Кошти слідства, яке має бути переведене над адміністрацією міста Ню Йорку, виноситимуть $5,000,000. Слідство триватиме від одного до двох років.

НА ЗАХОДІ СНІГИ.

ШИКАҐО.—З північної частини Тексасу доносять, що там упав сніг. Таксамо впали сніги в стейтах Вайомінґ, Монтана, Колорадо, Небраска, Мізурі й Оклагома.

ПЕС ПЕРЕШКОДИВ ВИКЛАДОВИ БИРДА.

МЕМФІС. — Заступник адмірала, Бирд, відмовився давати публичний виклад, бо одержав відомість, що його пес захорів. Нічого не помогли переконування, що білети розпродані, та що один з сенаторів та епископ готовляться його витати.

ЗА КОНТРОЛЮ НАРОДИН.

НЮ ЙОРК. — „Ди Ню Йорк Академі оф Медисин" рішила голосованням, що треба задержати клініки, які контролюють народини в межах законів.

ОТВОРИЛИ ДОМОВИНУ ПО 33 ЛІТАХ.

Апостольська Столиця веде беатифікаційний процес у справі епископа Филипа, який походив зі шляхотської родини і за часів королевої Єлисавети був англійським католицьким епископом. В 1584 р. його оскаржено за здогадну участь у повстанню проти королевої і увязнено в замковій башті в Лондоні, де він і помер.

300 літ кружляла леґенда, що епископ Филип не помер власною смертю, а стято йому голову. Перед виданням згоди на беатифікацію Папа Пій XI хотів переконатися, чи йому справді стято голову і тому на днях у присутности князя Норфольку, який походить з тої самої родини, отворено домовину і в ній знайдено кістяк помершого з головою, а побіч добре заховані ризи.

В той спосіб провірено, що стародавна англійська леґенда показалася неправдивою.

ВТРАТИ НА ЯЙЦЯХ.

Албертійський птахівничий пул мав на яйцях які в минулому році зложено в маґазинах (сторедж), поверх $10,000 втрат. За тузин плачено тоді по 25 центів, а тепер, коли ціни впали на свіжі, продано тузин по 10 центів. Пул мав таких яєць 2,200 пачок.

З ЖИТТЄВОГО ГУМОРУ В БОЛЬШЕВІ.

Це не видумка, а дійсна правда, хоч виглядає на першорядний жарт. А пустила її у світ таки сама російська цензура.

Комісар сибірського місточка Елан передав на села у виді депеші якийсь обіжник московського уряду, а на кінці дописав: „Будьте готові 13530 Воробєв".

Селяни Іконовки з переляком кинулися по селі, щоби зловити 13,530 горобців. З трудом наловили за день 2,000 штук і впустили до стодоли, але на біду закралися голодні коти і через ніч задушили 200 горобців. На другий день до села приїхало трох урядовців. Перелякані селяни просили їх, щоб їх не карати, бо в цілім селі не стало вже ні одного горобця на волі, а решти нема звідки взяти. А щоби ще улагодити начальство, післали до товариша Воробєва найкращу дівчину в селі, товаришку Емелянову, щоби вона якось поладнала з ним справу.

„Громи вас побилиб!" — зверещав товариш Воробєв, — коли дізнався про історію з горобцями, але зараз зареготався, а вся Росія і світ йому таким самим сміхом відповіли. „Дураки — говорив товариш комісар товаришці Емелянові — я депешу закінчив принятим у нас закликом: „Будьте готові!" Я додав порядкове число 13530 і підписав своє імя Воробєв (російське слово, по нашому „горобців").

Коли в Москві дізналися про цілу справу, офіціяльна ґазета „Правда" зажадала, щоби трох урядовців доставити до Москви і гостро покарати їх за виставлення на сміх совітської републики.

Отся правдива подія вказує, до якої міри є застрашене большевиками населення. Виєтарчить незрозуміння депеші, щоби в один день виловити всіх горобців в селі та й ще лякатися за тих, які селя й не бачили.

ДВА СМЕРТНІ ПРИСУДИ В КАЛҐАРАХ.

Суд у Калґараж засудив на кару смерти через повішення Михайла Радки і Бертрама Джанса, а Алберта Алдена на досмертну вязницю, всіх за морд, якого вони допустилися на особі шофера Ернеста Мідвінтера. Четвертим спільником був якийсь „Кід", якого засуджені не видали і який, якщо живе, знаходиться до нині на волі.

Злочин був довершений у серпні минулого року, коли всі чотири вбийники наняли собі в Калґарах авта, а за містом Мідвінтера посадили, ограбили і так лишили на дорозі.

Засуджені приняли присуд з усмішкою на лиці і цинізмом. Присуд буде виконаний 10. червня в тюрмі в Летбридж.

ПОЛЯКИ ПРИЙМАЮТЬ „НАРОДОВОГО БІСКУПА" ПАПРИКОЮ.

Біскуп польського „народового косцьола" із Скрентон, Па., Годур, приїхав до Кракова і там в каплиці правив богослуження. Поляків прийшло на богослуження багато, але з наміром не допустити до богослуження. Вони принесли з собою паприку і посипали долівку. Нараз всі зачали чихати, а далі вибухов „файт". Аж прийшла поліція і розігнала чихунів.

В МОСКВІ БРАК БАРАБОЛЬ.

Часописи пишуть, що в Москві відчувають великий брак бараболь. Бараболі видають тепер у Москві на картки по 4 кг. на особу на один місяць.

ПИЛОЮ РІЗАЛИ ГОРЛО.

На побережника з Брухович, коло Львова, Миколу Стрілку, напало в лісі двох людей з Голоскова Великого, що крали дрова.

Один з напасників перевернув Стрілку на землю та став різати йому горло пилкою. Вже й підрізав був Стрілці трохи горло, але той останкамн сил вирвався й утік.

Закровавлений прибіг до постерунку поліції в Замарстинові. Поліція арештувала одного „різуна", Андрія Готника.

ТЕАТРАЛЬНІ ШТУЧКИ ДЛЯ ДІТОЧОГО ТЕАТРУ,

які можна набути у книгарні Свободи.

ЗУСТРІЧ. Новорічна пєса-казка на 2 дії. В. Королів-Старий ... 15 с.

ТАРАС У ДЯКА, сценічна картина в 2. діях із життя Т. Шевченка. Іванна Блажкевич ..... 15 с.

СТРІЧА У ЛІСІ, сценічна картина в одній дії. Леся Верховинка ... 10 с.

ДІД-МОРОЗ, фантастична дитяча казка-пєса на 3 дії з співами й танцями. Мик. Шугаєвський ... 25 с.

СОЧ МІСЯЧНОЇ НОЧИ, пластова гра в 5 діях. Ярослав Вільшенко ..... 25 с.

ТАРАС ПАСТУХОК, сценічний образок у двох діях ..... 15 с.

ЗАРВИНИЙ КАМИНЕЦЬ, пєса-казка для дітий в 3-ох діях. В. Керолів-Старий ..... 15 с.

САМОТНИЙ У ЛІСІ, пєса на одну дію. Е. А. Чобишева-Дмитрова ..... 10 с.

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, драмована казка в 2-ох діях. Я. Вільчевко ..... 20 с.

ЗОЛОТИЙ ЧЕРЕВИЧОК, пєса-казка для дітий у 6-ох картинах. Галина Орлівна ..... 40 с.

ПРОГУЛЬКА, комедійка на одну дію. Ст. Чубатівна ..... 15 с.

МАЛИЙ ТАРАС, діточа пєса на 3 дії. В. Щепинський ..... 20 с.

ПРИ ВАТРІ, сценічна картина в одній відслоні. Фр. Вольф ... 10 с.

ШІЛОЛДЕНЬ, пєса-казка на 2 дії. В. Королів-Старий ..... 15 с.

„SVOBODA"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕ ХОТЯТЬ БІЛЬШЕ ІМІҐРАНТІВ НА ПІС РИВЕРІ.

На своїм мітінґу Борд оф Трейд в містечку Пус Купе, положенім у тій частині Піс Ривера, що належить до Британської Колюмбії, одобрив новий законопроект альбертійського уряду відносно обмеження гомстедів. Члени того товариства рішили удатися до уряду Бр. Колюмбії, щоби справа гомстедів була і там рішена та щоби заборонити доступ „небажаним" іміґрантам. Вони, мовляв, говорять дуже слабо по англійськи і є зовсім без засобів до життя. Крім Анґльо-саксонців і натуралізованих Канадійців, всі інші іміґранти мусять доказати, що вони є фінансово забезпечені бодай на один рік.

НАПАД ОРЛА НА ЛІТАК.

В Індії робив вправи у воздусі військовий літак. Нагло зявився незвичайно великанський орел, який напав на літак і сильним ударом дзюба зломив одно крило літака. Літак упав і розбився. Летун згинув.

„ПОЛЬСЬКА ГУСКА".

Львівський карний суд засудив на шість тижнів арешту Б. Блавата за те, що під польським державним гербом (орел) підписав „Польська гуска".

ЩО ЗНАЧИТЬ У БОЛЬШЕВИКІВ АКАДЕМІЯ НАУК.

Навіть російські царі шанували Академію Наук, бо не хотіли мати занадто поганого імени перед світом. Але московські большевики інакші. Вони вже мають перед світом таке зіпсуте імя, що можуть сміло і без притомности нищити навіть Академію Наук та глузувати собі з усяких наук.

Головою Академії Наук у Москві був російський учений Карпинський. Але, як недавно большевицький уряд звелів „вибрати" вченим большевицького аґітатора Ротштейна, він уступив.

Одначе і те Сталіна не знеохотило до „науки". Він звелів на голову Академії Наук вибрати Миколу Бухаріна, бувшого комуністичного аґітатора з Іст Семої стріти в Ню Йорку.

Тепер вже можна сказати, що в большевиків є рівність, бо коли з наказу Сталіна кожний може стати „вченим", то ще якої більше рівности хочете?

ВТЕЧА МЕНОНІТІВ З СОВІТСЬКОГО СОЮЗУ.

Німецька релігійна секта „менонітів" дуже добре знана в Канаді та Мексику. Вони тут прибули останніми літами з Совітської Росії, бо в большевії життєві відносини стали неможливими для доброго фармера. Але велику частину „менонітів" совітська влада не хотіла випустити зі своєї держави. Їх переселено на далекий Сибір.

І ось, по відомостям з Манджурії, сотні цих „менонітів" перекралися через совітську границю і, вандруючи в страшній студені поверх пів тисячі миль, зайшли в залюднену долину Харбіна. Багато з них повідморожували собі руки, а багато навіть померло з виснаження.

Вони оповідають страшні річи про відносини в Совітській Росії. Такої нужди, як там панує, хіба вже нема ніде в світі.

ЗАСІДАННЯ В СПРАВІ „ПАЦИФІКАЦІЇ" ГАЛИЧИНИ

ТОМУ, ЩО ЗАСІДАННЯ ТАЄНЕ, НЕ ВІДОМІ ЙОГО НАСЛІДКИ.

МАНЧЕСТЕР (Англія). — Ґазета „Манчестер Ґардієн" з 9. квітня повідомляє, що 16. квітня має відбутися в Лондоні засідання комісії трох в справі „пацифікації" Галичини. Головувати на засіданню буде Гендерсон. В складі комісії зайшли зміни, бо представником Італії на тому засіданню буде не Пільоті, якого вибрали в Лізі Націй, а італійський амбасадор в Англії.

Ред.: Засідання комісії таємні, а тому не можемо сказати, що на ній обговорювалося й які рішення запали. Маємо до того ще повідомлення з Женеви, що там ходять чутки, що докладчиком в українській справі на травневім засіданню Ліґи Націй не буде Гендерсон, як про це думали раніше, а мабуть представник Норвеґії.

На терені Ліґи Націй, а особливо в Женеві, Поляки розвинули жваву діяльність проти широкого обговорення українського питання, використовуючи для того виступи Українців у Варшаві та на Західній Україні, як наприклад переговори деяких осіб з польським урядом та лист епископа Хомишина. Поляки ведуть тепер кампанію на цілому світі, зазначуючи, що Українці в більшости своїй задоволені з польського режіму.

В БОРГАРІЇ ТАКОЖ НАСТУПИЛА КРІЗА УРЯДУ.

СОФІЯ (Болгарія). — Премієр-міністер Ляпчев уступив зі свого становища разом з урядом. Тепер політична ситуація в Болгарії така, що годі скоро сформувати нове правительство, яке спиралосяб на більшість партій. Можна припускати, що пройде досить чаеу, поки буде сформоване нове правительство.

Цар Борис уже розпочав переговори з лідерами ріжних партій, щоб з них вибрати нового премієра. Думають, що Малінов зробить спробу сформувати уряд, до якого ввійлиб представники ріжних партій. Та мабуть йому не вдасться притягнути до уряду соціялістів, які в Болгарії починають відогравати все більшу ролю. Соціялісти погодяться на вступлення до уряду лише тоді, як на його чолі буде стояти представник їх партії.

Малінов є лідером демократичної партії, а тому йому треба притягнути до уряду ще представників націонал-лібералів, радикалів та соціялістів, щоб уряд мав широке партійне попертя, яке дуже потрібне тепер, коли в Болгарії мають відбутися вибори до парляменту. В усякому разі тепер політична ситуація в Болгарії дуже неясна й не трівка.

КЛИЧУТЬ НА ПОМІЧ.

МОСКВА (СССР). — Вже кілька днів радіо-стації в Росії перехоплюють сиґнал, що кличе на поміч. Передається ввесь час одна й таж просьба: „Ратуйте наші душі. Ми замерзаємо недалеко землі." Всі губляться в здогадах, звідки йдуть ці сиґнали. Один час думали, що це просить поратунку радянська виправа на кавказькі гори, де тепер панує метелиця та морози, але тепер схиляються до того, що це десь на Ледовому океані терпить біду якесь рибальське, чи інше судно.

Тому, що в зазиві не вказується точно ґеоґрафічне положення тих, що благають помочі, майже неможливо їх ратувати. Дехто навіть припускає, що це „жарти" якогонебудь радіо-аматора.

В КИТАЙСЬКОМУ КІТЛІ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — В Ганкові й у Вучангу проголошено стан облоги й заведено воєнно-полеві суди. Це сталося тому, що влада бачить познаки нового комуністичного повстання. Китайський комендант в Ганкові оголосив, що заплатить 100,000 мексиканських долярів тому, хто доставить йому живим, або мертвим комуністичного лідера Го Чонґа.

Тому, що комуністична аґітація направлена не лише проти китайського національного уряду, але й проти чужинців, усі чужинці в Китаю приймають спеціяльні міри самоохорони.

Пірати напали на французький пароплав „Лимшов", який потерпів ушкодження недалеко Ганкова. На допомогу потопаючому пароплавови з Ганкова виїхав британський торпедовець. Одержано відомости, що „Лимшов" уже ограблений і підпалений піратами з ріки Перл, які вже кілька років є дуже активними.

ВИЗНАЮТЬ ЕСПАНСЬКУ РЕПУБЛИКУ.

ЛОНДОН (Англія). — Анґлійське правительство рішило визнати за кілька днів еспанську републику. Зпочатку в Анґлії думали, що треба почекати виборів до парляменту в Еспанії, бо лише тоді буде видно, чи на тих виборах переможуть републиканці. Та визнання Бельґією, а також Франциєю приспішило й рішення Анґлії.

БЕРЛІН (Німеччина). — В урядових колах кажуть, що визнання еспанської републики є питанням кількох днів. Принципово воно вже рішене позитивно. Тепер лише приготовляється формальна сторона процедури визнання.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110, of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Також шлять в серу.
One year $7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодинока число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00

В Джерси Сіті і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці $2.75

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РОЗВЯЗУЮТЬ РЕАЛЬНО

Такий, віками поневолений нарід, як український не був би цілком певно задержав досі своєї життєздатної національної сили, коли би не видавав був на протязі своєї історії в ріжних часах людей з глибокою вірою в силу й високе призначення нашого народу. Отим сміливим борцям, що клали свої голови за рідний край, і таким ідеалістам як наші духові велитні — Шевченко й Франко — можемо завдячувати те, що наша нація не пропала, що піднімається тепер скорим темпом та що ми в найтяжчих часах поневолення всеж таки викрешуємо з себе велику національну відпорність і не понижуємо назагал національного прапора.

Бо поправді, що значить той десяток літ наших терпінь від часу світової війни в порівнанні з терпіннями довгих соток літ! Адже наші предки стогнали під Польщею століттями, живучи прямо в безвихідним розпучливім положенні. А чейже теперішне положення українського народу під Польщею є зовсім інше. Бо ми можемо тепер терпіти на рідній землі більше ніж колинебудь, але тепер принаймні коштом тих терпінь поширюється по світі українське імя. Доперва тепер промощуємо нашими терпіннями в світі шлях нашій державницькій ідеї. Завдяки теперішнім нашим терпінням пишуть тепер по широкім світі про українську справу за один рік більше, ніж давніше писали за нас за сто літ.

Дотого треба мати на увазі, що пута, наложені Версальським договором, звільна розвязуються, та що прийде час, коли ради замирення Европи треба буде обкроювати і Польщу. Якби не було, а цей стан, який сьогодні панує в Европі, не залишиться. І якжеж можна в таких обставинах називати розумною таку українську політику, яка вчить українську масу примирюватися з тим положенням, у якім ми сьогодні знаходимося.

Коли на згоду з Польщею чи Москвою йдуть звичайні хруні ради хліба, карієри, субвенцій, почестей, професорських чи міністерських посад, то це треба приймати як звичайний обяв з боку наших опортуністів, які звикли йти завжди в житті по лінії лекшого опору і яких повно в кождім народі. Та інакше виглядає справа, коли до тих „реальних політиків" прилучується епископ, котрий стає на їх чохі, їх скріпляє, та ще й випереджує в опортунізмі й льояльности супроти ката нашого народу. Це є вже надуживанням владичого престола для шкідливих і погубних українському народови політичних цілей. І так треба брати ті тези реальної політики, які проголосив еп. Хомишин і які прикріпив тим, що це Боже Провидіння віддало нас під Польщу.

Інж. М. Сціборський.

ЄДНАЙМОСЬ ПІД НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРАПОР!

(Допис з Парижа).

Ми все твердили, що розвиток соборницького руху на еміграції з неминучістю викликає протиакцію з боку тих, які своєю політикою в основі заперечують найсвятіше для кождого Українця гасло: Самостійна Соборна Держава.

Зокрема були ми переконані, що поява соборницької газети „Незалежність", яка стоїть на охороні згаданих державницьких засад та стремить до обєднання еміграції на ґрунті захисту її національних, правних і матеріяльних інтересів — змусить ворожі нам чинники і сосі зачати видавання своїх органів, щоби таким чином зменшити вплив „Незалежности" і маси, або навіть змусити її ліквідуватися. Так сталося!

За короткий час на париському еміграційному ґрунті-арію зявилися аж дві нові газети. Поява першої з них — польонофільського „22. січня" — вже освітлювалася на сторінках „Незалежности". Але ось день 15. березня ознаменувався народженням ще одної „газети" під назвою „Наш Прапор", яку українською мовою видають якісь анонімні большевики. Таким чином вже на третому місяці свого істнування „Незалежність" придбала собі аж двох „асистентів". Чиж може, справді, не зворушити така „увага"?!... Але перейдемо до „Нашого Прапору".

Що можна сказати про цю газету і в звязку з нею?! Насамперед хіба те, що вона накрита анонімна. Даремні старання читача відшукати в статях чи заголовках хочби одно призвище чи якусь організацію. Нема! Як кажуть: шито крито. Кінці у воду. Зовсім так, як вчить досвід і наука „чека"! Лише в адресі редакції вказано призвище якогось Орота Леона, певно французького комуніста.

Очевидно, ця анонімність не наслідком лише необхідної обережности. Треба думати, що редакція загалом не має таких імен, які би щось говорили громадянству, а якщо вони й є, то певно занадто „сензаційні" — отже краще їх заховати під сподом. Видавці газети напевно перейшли добру школу Дзєржинського і знають, що часом необережно висунена ниточка приводить аж до самого клубка, на... Рю Гренель. Небезпечно!... Коротко кажучи, все зроблене для того, щоб громадянство не пізнало носіїв „Нашого Прапору" і авторів тої „правди", яку ця газета голосить. Отже треба вірити „на слово".

Самий зміст „Нашого Прапору" нічим не відріжняється від тих чисельних большевицьких шмат, які видавалися і видаються на еміграції. Лайливий тон (певно по думці видавців так лише і може говорити „свідомий пролетаріят"), провокація, товчення в болото найбільших українських національних святощів і безконечне дешеве реклямування того „раю", який в себе утворила московська комуністична диктатура. Все це переходить на тлі лицемірної, юдиної заповітливости перед робітником емігрантом та стремління переконати останнього, що газета служить його інтересам.

Говорячи про зріст безробіття та тяжке положення наших робітників у Франції, а з другого боку оповідаючи про „чудові" умови життя робітників на Совітській Московщині — „Нач Прапор" закликає всіх вступати до комуністичної партії, яка всіх улаштує, нагодує і забезпечить. Мимоволі насувається питання: чомуж не редактори „Нашого Прапору" сидять на еміграції в злиднях безробіття, замісць того, щоб чимскорше їхати до „благословенної" батьківщини пролетаріяту?! Отже виходить: „що добре Іванови, то не смакує мені". Видавці волють інших тягти до большевиків, а самі... лишаються в Парижі.

Вже поверховний погляд на газету дає до зрозуміння, для кого вона розрахована. Свою „карту" вона ставить на заробітчан-емігрантів з Галичини і Волині, які перебувають на працях у Франції та Бельгії, і старається „бити" в два пункти. Один з них — це сподівання на малу національну свідомість заробітчан, другий — це спекуляція на їх ненависти до польських окупантів.

Цілий зміст „Нашого Прапору" звернений на те, щоб чистому, чесну і отверту душу українського заробітчанина опаскудити заразою того сифілісу-комунізму, який підточує сили нашого народу під большевиками, а розум збаламутити брехливими і злочинними теревенями. При цім, знаючи сентимент заробітчан та їх відданість національним ідеям — спекулюють на цих почуваннях. Тут маємо на увазі акцію протесту проти польських звірств на Західних Землях, яка широкою хвилею перейшла на еміграції. Всім відомо, що акцію цю перевели самостійницькі і соборницькі ґрупи, в той час як большевики ріжних ґатунків виказали до неї повну байдужність.

Але фактичний стан річей не бентежить видавців „Нашого Прапору" і вони з легкою душею записують заслуги в протестаційній акції на своє конто. Але що для цих вірних учнів Сталіна уявляє ця крадіж, коли вони не спиняються перед сис.ематичним грабунком майна, долі і самої душі нашого народу?!

Самий зміст названої газети не заслуговує на те, щоб над ним довше спинятися. Коли це робимо, то лише длятого, щоб ствердити, що поява її не є випадковістю. Дармо дехто думає, що національна діяльність еміграції байдужа упевненому в своїх силах московському комуністичному хамові, який в гідно розлігся на наших землях і здушив своєю пятою живе єство українського народу. Його скривавлена азійська пика звернена в наш бік і кожда проява нашої творчости викликає в нього відповідну поставу, якої основна мета: знищити здоровий дух еміграції, розбити її потенцію, затруїти її заразою анахії, зневіри та духової немочі.

Ми не схильні переоцінювати ролю еміграції, але й не маємо підстав її недоцінювати. В нашій дійсности і майбутньому еміграція потрібна як живий вияв державницької традиції і протесту, як фактор, який нагадує світові, що українська нація окупована і з цим положенням не погодиться ніколи. Це тим більше, що поневолений нарід наш, затиснений в жорстокі кліщі терору, заховує мовчанку — вимушену в нього кровю і смертю.

Міжтим для окупантів важно не лише поневолити наше тіло, але вирвати наше серце, легені, спаралізувати розум — стерти без сліду всяку прояву нашого життя і творчости. І тут методи їх сходяться в справді „зворушуючім" контакті. Польща намагається збаламутити наддніпрянських „хуторян" обіцянками „самостійности без соборности". Москва грає на почуттях наддністрянців, обіцюючи їм замісць сучасної обідраної, скатованої Галичини „дім відпочинку" в Радянському Союзі. І використовують для цього все те нікчемне духом, підле натурою, черстве серцем і тупе розумом, що викинуло за цей час еміграційне шумовиння. А в кожній нації знайдуться такі, які „за шмат гнилої ковбаси, хоч рідну матір попроси, то віддадуть"?!...

Але намагання ворогів ударемнені. Еміграція стала на шлях певного видужання і скалічити її наново не вдасться. Вияви гаебної роботи лише вказують, що, започаткувуючи роботу, ми вдарили в центр. Це розуміння справляє нам найбільшу сатисфакцію.

Як реагувати на акцію, яка зарисовується навколо нас? Спокоєм, сильними нервами і вірою в перемогу. Гаслом нашим є і має бути: тісне обєднання навколо наших ідей і нашого прапору! Бойкот рупників! Погорда до найминтів, що торгують підраною народною сорочкою!

Тоді для нас не буде страшною ні скажена піна большевицьких психопатів, ані улеслива брехня польського езуїтизму.

***

Від редакції: Уміщуючи цю статтю, хочемо вказати, в яких складних та тяжких обставинах доводиться працювати на теренах европейської еміграції групам, які ставляють собі за мету виборення самостійности і соборности українських земель. Особливо тяжко проводити незалежну пресову пропаганду і то з тих причин, що ворожі соборництву групи — польонофільська і большевицька — розпоряджають великими фондами, тоді як у прихильників соборницької концепції їх немає і вони змушені покладатися лише на власні сили і підтримку економудумного громадянства. Тому вказує і в обовязку громадянства в Америці і піддержати соборницький орган „Незалежність", що видається в Парижі, як передплатою його так і пожертвами на пресовий фонд.

Памятаймо, що кождий доляр скріпить соборницьку еміграцію та її пресу в Европі.

Передплату і гроші для „Незалежности" висилати на адресу:

Mr. Stasiv 2, Cite de l Avenir, Paris 11-e, France.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі стали для мене поратунком в моїм каліцтві. Вже близько 7 місяців, як бідую на ногу.

Михайло Щепаняк,
член від. 41 У. Н. Союза,
Дженет, Па.

—o—

Я, нижче підписана, члениця від. 48 У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені з фонду допомогового $50.

Катерина Куземка,
Плейнс, Па.

—o—

Щиру подяку складаю Укр. Нар. Союзови за уділення мені $50 з фонду запомогового.

Федор Кузенко,
член 218 від. У. Н. Союза,
Кемпбел, О.

НОВІ КНИЖКИ,

НА КАМЧАТКУ, спомин з подорожі, І. Мельника. Сторін 217 85
БУРСАК, роман, В. Наріжного. Переклав Вол. Дорошенко. Стор. 251 ..... 1.25
ГОМІН ДУШІ, сучасна повість, Вол. Лопушанського. Сторін 223 ..... 1.00
ГУЦУЛЬСЬКИЙ КУРІНЬ, поема, О. Бабія 75
МИНУЛЕ УКРАЇНИ В ПІСНЯ, О. Олеся 75

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

Д-р Остап Грицай.

МОЦАРТ

У 175-ті роковини уродин.
(1756—1931).

(8)

Так — Моцартове прямування на вершини мистецтва гідне з погляду на трагіку його особистої долі справжнього поводу, жаль тільки, що того поводиу для нього далеко більше в нас, далеких нащадків епохи, ніж у сучасних йому земляків. Для нас ось це щось самозрозуміле думати, що такий першорядний музик, як він, повинен був добути визначного місця в тодішнім музичнім світі Відня та стати предметом особистої опіки зі сторони цісаря. Бож австрійський імператор міг в кожен час відзначити Моцарта якоюсь гідною посадою тай дати йому тай повне матеріяльне забезпечення. Але, як я вже згадав раніше, тодішний цісар **Йосиф II. (1765—1790)**, хоч зрештою така небуденна індивідуальність, волів обсипувати своїми ласками чужинця, директора італійської опери в Відні, Саліері, який для Йосифа був (добре платним) авторитетом у всіх питаннях музики, а про якого розголосила пізніша легенда, що він з зависти отруїв Моцарта (легенда, розроблена між иншим і в гарнім поетичнім творі А. Пушкіна п. н. **„Моцарт і Саліері"**). Ну, хоч та легенда виявилася опісля тільки легендою, бо Саліері не то, що не гадав і не мав ніяких приявчин усувати собі з дороги злочином таку нешкідливу йому людину, як Моцарт, а навпаки — він дуже цінив свойого великого суперника, то з особою Саліері звязувалася всеж таки одна з причин недоцінювання Моцарта цісарем. Осуди Йосифа про нього всі якісь дуже поздержливі, або чудерацькі.

Так при нагоді одного конзиерту, на якому Моцарт грав разом з італійським віртуозом Клементі, цісар сказав, що добачує в Італійця тільки хист, а в Моцарта і хист і добірний смак (Geschmack). Зновуж з приводу вистави опери „Уведенни з Сераю" цісар зазначив, що вона „загарна на наші вуха", та що в неї „страшенно богато нот", і таке инше. А трецінь міг собі цісар згадати нераз, якто маленький Моцарт грав на фортепяні у приязі його матери, Марії Терези, і якими великанськими кроками пішов з того часу дуже наперед, знайшовшись знову в цісарському Відні! Щойно на чотири роки перед смертю Моцарта, Йосиф, після того, як помер згаданий вже мною композитор Глюк, який побирав з цісарської каси річну платню в сумі 2,000 гульденів, заіменував Моцарта цісарським композитором, але з платнею 800 гульденів річно та з дорученням такого скупого обсягу праці, що Моцартові було з тою цісарською пенсією, як то кажуть, замало, щоб жити, а забагато, щоб умерти. Отому й не лишалося йому й тепер ніщо инше, тільки давати принагідні концерти, снижаючи себе творенням тай шукати зле платних лекцій в химерних панів, хоч такої робічної роботи Моцарт як артист не любив і боявся її, кажучи з повним правом: — Я композитор, я маю творити, а не гребати мій талант, набираючи богато школярів. — І слушно. Але кільки то гінїяльних талантів пішло на марне через те, що вони, замісць творити в околі свойого таланту, робили можливо чужу їм і зовсім непідходящу роботу? І тому воно таке вдячне розважати сьогодні все життя та історію творчости Моцарта, бо те все це просто клясичний примір життєвої судьби геніяльної людини, вічно вражаюче зеркало прогріхів сірої маси пересічних і заздрих плосколобів проти них і вяк трагічна пісня про передчасну смерть генія, виснаженого перед часом фізичними й душевними стражданнями.

Отак то й невеселі вони ті обставини, в яких Моцартові доводиться незабаром компонувати музику до иншої, одинокої своєю красою опери, а саме "La nozze di Figaro". Його укохана Констанція не могла йому стати — по всій своїй природі — дружиною, гідною його життя і творчости. Старий батько, хоч і надівався в **р. 1785.** до сина до Відня (після Моцартової гостини в Зальцбурзі два роки раніше) і раював успіхами Вольфганга як віртуоза й композитора, то всетаки задля поведення сина з архієпископом та задля нерозважного одружіння його з Констанцією дещо відчужився від нього, мало допомагав матеріяльно і зберіг ту прикру резерву аж до своєї смерти **(1787).** Улюблена одинока сестра Моцарта, теж дуже талановита музикальним талантом-Марія Анна, ставши жінкою барона Берхтольда, вдвоя з дитьми, мала надто багато своїх турбот, щоб журитися братом, я-кому зрештою таксаго, як батько, не могла простити одружіння з легкодушною Констанцією. А щирих приятелів не було в Моцарта ніколи багато, особливож таких, від яких міг би дожидатись матеріяльної допомоги. Яснім проміням в житті Моцарта, правда, була його дружба зі славним австрійським музиком і композитором Йосифом Гайдном **(Haydn, 1732—1809)**, прославленої памяти творцем таких композицій, як **"Die Schoepfung"** та **"Die Jahreszeiten"**, а з дрібніших річей колишнього австрійського австрійського гимну. Але такі дружби й духові звязки це були виїмки таксамо, як і Моцартові приятелі з тайних вольнодумних товариств, яких членом він був як щирий прихильник ідеї поступу, гуманности й визвольних змагань народів. Тимто не було воно мабуть без глибшого значіння, що після того, як згаданий вже мною французький письменник П. А. Карон-Бомарше (1732—1799) добув неучуваного успіху революційною комедією п. н. "Le mariage de Figaro" **(„Весілля Фігара"**, виставленою в Парижі 27. IV. 1784), Моцарт звернув на неї увагу як на оперовий сюжет. Невдоволений дотеперішною концертовою діяльністю, він забажав знову попробувати сил у творчім пориві ширшого розмаху і рішився скомпонувати оперу по бомаршівському сюжеті. Італієць Дапонте написав йому текст ("La nozze di Figaro"), правда, дещо ослаблений з погляду на революційний зміст бомаршівського оригіналу — бо так наказувала цензура Йосифа II. — затеж саме підхожий до легкої, як вийшли запах цвітів, ж ритм останнього менуета музики Моцарта. І все наново будуть обівати нас чудові тони тієї опери солодкою мелянхолією передреволюційного карнавалу у Франції XVIII. в. Тими невловимими, тільки Моцартові питомими півтонами гармонії смутку й веселости, поваги й розгульности, пестіння і грози, якими він наче пропише епоху панського блеску, щасливої навіть своїми гріхами. Так Моцарт далеко лагідніший суддя тій епосі, ніж Бомарше, властивий творець постаті зревольтованого лакея Фігара, про якого годиться нам теж сказати хоч кілька слів пояснення. Фігаро береться перехитрити свойого пана. А цим паном тут — граф Альмавіва, еспанський гранд і великий поміщик, на службі в якого є вдане лакей Фігаро і його любочка Зузанна. Вони обоє мають саме пібратися, і пан граф з цього приводу такий ласкавий на них, що обдаровує їх щедрими дарунками. Але саме з огляду на ці графські дарунки і Фігаро і Зузанна дуже занепокоєні. Бо вони знають, що коли пан граф так обдаровує пару новоженців перед їх весіллям, те це тільки задля того, щоб примирити їх з одною дуже немилою і поганою конечністю. Немилою для них, затеж побажаною неабияк для пана графа, бо тою конечністю тут не ніщо инше, а колишній середновічний привілей поміщиків, відомий в історії під назвою jus primae noctis. Але як Фігаро так і Зузанна не такі дурні, щоб ставати жертвою ледачих поміщиків у стилі пана графа Альмавіви, а маніви — то ти вважаєш себе великим геніем. Шляхотно, богацтво, становище в світі і достойнство — це все робить тебе таким гордовитим. Але що ти зробив властиво, щоб на те все заслужити? Ну — ти завдав собі тільки труду — уродитися!

(Конець буде)

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Матері подбали за школу.

В нас є стільки ріжних товариств і організацій, що кого не стрінути, той не має ніяк часу, до спішиться на наради і збори, або на пробу співу і представлення.

Та будучи секретарем місцевої Рідної Школи, мені доводилося нераз скликувати батьків дітей на наради в справі школи. І от я завважив, що наших батьків можна заінтересувати ріжними зборами і нарадами за виїмком нарад у справі школи.

Але прецінь знайшов я таких, що дійсно заінтересувалися школою. Є ними наші матері.

Дня 5. квітня відбулися збори школи, на які прибули представники Жіночого Товариства. На тих зборах піднесено думку віддання школи під опіку Жіночого Товариства. Жінки згодилися попрацювати для школи разом з батьками. І ось тепер є надія, що школа буде розвиватися краще як досі.

Обовязно теж новий уряд, до якого ввійшли і жінки. Головою стала вибрана п-ні Моника Клапко, а скарбничкою пані Анна Дубас.

Школа міститься в Січовім Домі під ч. 717 Френклин вулиці.

Михайло Опришко, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Комунікат Комітету Ювилейного Свята.

На днях одержали ми від поодиноких шкіл з ріжних місцевостей зголошення, що всі приїжджають на виступ. Дехто дійсно зрозумів, що лише старших понад 10 літ пускається до опери. Се однак не відноситься до тих, що виступають на сцені. Для них обмеження нема. Отже будемо мати навіть 6-літні діти межи танцюристами на сцені.

Пригадується, що до виступу в балеті можуть бути ужиті лише такі строї, яких тільки уживається в школах танку В. Авраменка в Ню Йорку. (По дешевих цінах).

Вступні карти на сцену („Ліпсе") видасть розпорядчик в дни приїзду. Всі танцюристи однак мусять бути в пятницю, в год. 12-тій у школі Авраменка ч. 35, ріг другої вулиці та другої евені. Тут також дістають адреси на нічліг. Хто має своїх знакомих, то ліпше, щоби в них переночував, а тим зекономить працю Комітетови.

Написи на омнібуси приготовляйте по англійськи.

Жіноча Громада, котра міститься в комнатах школи Авраменка, старається про харч по дуже дешевій ціні для прибувших танцюристів.

Тікети з провінції, наскільки не розпродані, зверніть сейчас, бо їх брак у Ню Йорку. Коли не будуть звернені на час, треба буде заплатити готівкою за всі.

Спільна вечера по виступі відбудеться в ресторані Росова, 152—154 Вест 44 вул. (іст оф Бродвей) по ціні $1.50.

Пригадується ще раз, що наради делеґатів з товариств і шкіл в справі дальшої праці під плянном Укр. Нац. Танків відбудуться в школі танків В. Авраменка в неділю, дня 26-го квітня, в год. 2-гій пополудні.

Окремих запрошень на наради не висилається. Просимо всіх прибути на ці важні наради.

Лібретто вже друкується. Буде випущене в день вистави. Всі ті установи, що прислали побажання і заплатили за місце, є поміщені на почесним місци.

Увага: Танцюристи, котрі не вспіють приїхати на час, себто в пятницю, в год. 12-тій, то хай приїжджають просто до опери, а перепустки одержать там на місци.

Комітет Ювилейного Свята.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Шевченкове Свято.

Завівся у нас звичай, що наші національні свята, а особливо свято Шевченка, влаштовують по громадах „заходом усіх братств і товариств". Це мабуть тому, що кожде товариство хоче бути причасним при такім святі.

І воно було би дуже похвальним ділом, коли би дійсно всі братства й товариства фігурували не тільки на папері, отак для слави на програмі, але, щоб вони дійсно займалися таким святом, або принаймні прийшли на свято, або хоч вислали своїх представників.

Та, на жаль, так не буває. І не було того й у Нюарку на тім святі, яке влаштовано в церковній галі дня 19. квітня заходом Комітету Укр. Народнього Дому, при співучасти всіх братств і товариств.

Вправді долина галі була майже виповнена, але на горі можна було ще змістити богато тих, які повинні були бути, а не були.

А шкода, бо програма свята, підготована п. Т. Каськовим, управителем хорів, була дуже гарна й добірна.

Вступне слово виголосив громадянин М. Шумейко, який привитав тих, що прийшли віддати пошану Батькови відродження нашої нації.

Хор Товарства „Боян" виступав як мужеський, жіночий і мішаний. Голоси свіжі й добрані. Їх силу можна би пізнати доперва тоді, коли би виступили на далеко більшій сцені. Особливо дивував мужеський хор своєю силою, бо саме по інших місцевостях мужеські хори стоять найслабше.

Діріґент п. Каськів дібрав саму святочну програму. Всі пісні були майже виключно до слів Шевченка. А почесне місце займали композиції нашого славного музика Е. Гайворонського, які, як „Ой стрічечка" чи „Ой у саду", випала надзвичайно гарно.

Виступ Хору зачався „Завіщанням" в композиції Вербицького, в якім basove solo відспівав громадянин В. Кохалевич. „Ще не вмерла", відспіване при кінці, було віддане з вервою і не протягалося у безмежність, як це нераз доводиться чути по ріжних концертах.

Молода п-на П. Прихода зробила надзвичайно миле враження своєю деклямацією „Розрита могила". Це вже є талан, який заслугує на прилюдне признання. Талан, якого шкода марнувати, який повинен пробувати іти на сцену.

Громадянин С. Присяжний у своїх сольоспівах „Ой глянуй" і „Не забудь", дав доказ, що володіє милим теноровим голосом, який приємно слухати.

П-на Марія Сурма відспівала „Як би мені, мамо, намисто" і „Рожевий квіте". Її гарний сопрановий голос припав усім до вподоби, бо попри голос було й добре віддання пісень.

Скрипковий дует „Анданте ін Ф, Де Беріот" враз з наддатком віддали сестри: п-на Любка Каськів, добре відома артистка з многих інших виступів, і молодша її сестричка Галя Каськів, яка завзято береться дорівнувати своїй сестрі. Двом сестрам приграла на пяні третя: п-на Емілія Каськів.

Щасливі батьки, що мають такі музикальні діти і щасливі діти, що мають таких батьків, котрі дбають про таке, правдиво музичне вишколення.

На цей концерт запрошено ще нашого славного співака, п. Михайла Зазуляка, котрий виступав двома наворотами. Голос його звучав дуже сівжо. З вервою й повною силою відспівав п. Зазуляк „Ой Дніпре", „Минають дні" й інші пісні, а між ними на оригінальний лад ним згармонізовану воєнну пісню „Бо війна війною", та по англійськи нашу пісню „А я люблю Петруся". Публика принимала співака гучними оплесками.

Фортепяновий супровід спочив у руках п-ни М. Савіцької.

Святочну промову про те, як треба святкувати память Шевченка, що треба робити, а чого уникати, щоби це свято було достойним великого пророка й революціонера, виголосив редактор д-р Л. Мишуга.

Гість.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Незабутній „Запорожець за Дунаєм".

Коли життя остогидло, коли в кишені пусто, а на серці сумно, а хочеться це все забути, так кидай лихом об землю і іди послухати „Запорожця за Дунаєм". Таку раду подав би я неодному і певен, що він буде мені вдячний, коли послухає ту нашу славну оперетку в такім виданню, як її передали наші артисти минулої неділі в Українськім Народнім Домі при 6-тій вул., коли то виставляли „Запорожця за Дунаєм" заходами Товариства **„Дністер"**, від. 361 У. Н. Союза в Ню Йорку.

Будучи на цій виставі, чоловік хоч на часочок, хоч в уяві, полинув думкою в рідний край. Щоправда, „Там за, тихим, за Дунаєм", не є тепер той тихий, божий край, який нам нагадують пісні з „Запорожця за Дунаєм". але нам й мило послухати, що там був колись рай. А коли його й не було, чи нема, то земля та така чарівна, що вона нам ще й сьогодні раєм видається, хоч знаємо, що московські зайди там пекло творять.

М. Карлаш, в ролі старого козарлюги Карася, виявив себе знаменитим артистом, який віддав свою ролю знаменито, як щодо співу так і гри. Гарна його постава так як сотворена для цеї ролі. А про голос то вже і не говорити. Добра сторона його гри полягає ще в тім, що артист зіднісся з повною повагою до віддання своєї ролі. Тому не бачили ми на сцені нічого такого, що було би створене на те, щоби розсмішити публику зі шкодою для самої штуки. А це так рідко можна в нас бачити саме в „Запорожцю за Дунаєм".

П-ні М. Гребенецька грала ролю Одарки, жінки Карася. М. Гребенецька і М. Карлаш. Це не так легко виставити „Запорожця за Дунаєм" з такою дібраною парою. Тому певно й ті, що бачили цю штуку, отак скажім принаймні з 10 разів, в ріжних містах і на ріжних сценах, певно не чули такої пари, ні таких голосів, ні таких так чудно виконаних дуетів. Завдяки їх артизмови можна було доперва тепер відчути усю красу чудових мельодій. П-ні Гребенецька як справжня артистка поставилася теж з повною пошаною до своєї ролі. Тому може було менш реготу як вона била Карася, але зате більш артистичної насолоди.

Другою парою були: Оксана, п-ні Троїцька й Андрій, п. Троїцький. В солях і в дуеті виказали вони тонкости ніжного, а разом з тим палкого й тужливого українського кохання. Нас, які живемо в теперішних часах скорих розводів не ще скорішого забуття, мусять такі сентиментальні сцени розброювати, особливо, коли їх віддає пара з такими ніжними і милозвучними голосами, як артисти.

П. Ділов як султан вивязався під голосовим оглядом дуже добре, бо голос звучав чисто й мило. Але, ради Бога, таж можна вивчитися тих кілька слів невеликої ролі, щоби і так не довга розмова з Карасем випала живіше!

Ролю Імана віддав відомий наш артист п. Шандровський, якого культура голосу не могла виказати усього свого богатства, бо роля була замала.

Хор під управою п. Кириченка співав добре. І йому належиться пайка заслуги за цю таку гарну виставу.

Додам тільки те, що в такімсамім складі повинен би цей „Запорожець за Дунаєм" обійти сцени принаймні наших сусідних громад. Бо чим більше наших людей побачить таку виставу, тим кращого набере артистичного смаку.

Присутній.

ДВІ

ПРОГУЛЬКИ ДО РІДНОГО КРАЮ НА НАЙБІЛЬШИМ КОРАБЛИ

„ЛЕВАІТЕН"

перша дня 9-го мая а друга 17 червня, цего року, впроводі нашого урядника аж до самого Львова, устроює

АМЕРИКАНСЬКО УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
в Филаделфії, Па.
ПАШПОРТА І ВІЗА ЦІЛКОМ ДАРОМ

Родимці: Цего року тисячі Українців віділе до краю на візиту. Не робить ріжниці де ви мешкаєте, ми вас чесно обслужимо. Наша пятьнайцять-літна чесна обслуга нехай буде для вас гарантією.

СПРАВА ПАШПОРТІВ

Заки можна тепер дістати пашпорт кождий мусить мати з краю свідоцтво приналежности від староства повітового де він родився. Без цего не можна дістати пашпорта. Просимо зараз написати до краю до своїх знакомих по таке свідоцтво а як отримаєте зараз прийшліть до нашого бюра. По всі дальші інформації пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.,
322 North 8th Street, Philadelphia, Pa.
Антін Пашук през.

United States Lines
45 Braodway, Phone Digby 4-5200, New York City.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й.! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ ТОВАРИСТВА ІМ. МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

устроюється

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ

В ЛИТОВСЬКИЙ ГАЛИ,
575 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

На сей баль Товариство запрошує всіх Українців міста Рочестер, бо се буде дуже цікавий баль, що ви ще такого не бачили, тому прийдіть і весело забавимося.

Комітет.

НОВІСТЬ! НА ПЯНО НОВІСТЬ!

35 УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

в обробленню славного музика й композитора
В. БАРВІНСЬКОГО.

за 1-го доляра

КРАЩОГО И ДЕШЕВШОГО ВИДАННЯ ДОСІ НЕ БУЛО.

Головний склад у книгарні „Свободи":

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

САМОЗДЕМАСКУВАННЯ

АБО РОЗМОВА СПІВРОБІТНИКА „СЛОВА" З П. СКРИПНИКОМ.

(Кореспонденція з Берестя).

Хтось сказав, що нема злосливішого гумориста, як життя: кого й чого воно не висловляло перед очі прилюдної опінії в натуральному смішному вигляді! Таку саму злосливо-гумористичну штучку відограло воно з п. Скрипником, „послом" з ББ від Волині, а саме: в його розмові, уділеній співробітникові виленського часопису „Слово", який поставив п. Скрипникові питання:

„Кого пан посол репрезентує в соймі?"

Це питання однаково може означати як наївність денникаря, так і замаскований глум. І справді, скільки може бути вбивчої іронії, руйнуючого натяку й прилюдного демаскування в питанці цього денникаря!

„Кого пан посол репрезентує"? — Скрипник, очевидно, відчув іронію запитання, мабуть збентежився, не відважився покликати імени народу „всує", як це роблять його товариші, і відповіді на підступне запитання репортера не дав. І добре зробив. Бо справді, не міг же сказати, від кого одержав мандат, а сказати неправду боявся.

Замісць відповіді: кого репрезентує, денникар почув іншу відповідь: до кого пристав у соймі. „Входжу до т. зв. української парляментарної репрезентації з Волині, що належить до безпартійного бльоку" і т. д.

Але співробітник „Слова" не задовольняється цією відповідю та бє Скрипника немов довбнею по голові таким запитом: **„Як же це сталося, що, будучи Українцем, належить пан посол до бльоку"?**

Уявіть собі здливий усміх на устах польського денникаря й червоні плями збентеження на обличчі п. Скрипника! Поляк не може зрозуміти, чому Скрипник не пішов з народом, та ще й ставить йому такі вбивчі питання! Треба якось виправдатися перед представником чужої преси. І п. Скрипник виправдується.

Хібаж це не іронія життя? Гумористика цього виправдання взята цілковито з „Української Ниви" й з промови Певного:

„Мушу вам вияснити, що на терені польської держави істнує два укрянські напрямки — один „льояльний", а другий — нельояльний. Але найгірше — то ці з „Малопольскі Всходней", хоч є вже деяка скількість таких поганців і на Волині.

Подібна братовбивча денунціяція „посла" на своїх братів з Галичини й Волині мусіла ще більше зацікавити здлиного денникаря. Напевне в його голові миготіли думки:

„Як не як, а всеж таки підчас „розбору" ми не мали таких Поляків, які денунціювали б своїх братів з інших закутків польської землі. Так, так, цікаві ці емігранти! І взагалі цікава психольоґія цих Українців, які так залюбки, за мерзенний гріш продають з головою своїх братів, відпекуються їх і обкидають наклепами..."

Денникареві „Слова" захотілося заглянути до самого дна в душу подібних синів українського народу, таких неможливих серед народу польського, і він продовжує питатися про взаємини між цими емігрантськими „послами" з Волині з Українцями Галичини: „Як представляється при такій вашій ідеольоґії ваше відношення до Українців Галичини й як ви окреслилиб їхню ролю в українському рухові"?

Але Скрипник уже цілковито забувся, кому й що він говорить. Йому треба лише показати свою „вищу льояльність", себто, як найдалі відцуратися своїх братів. І він сипле без тями: політичний рух у Галичині вважаємо за шкідливий... тому ми постаралися про усунення з Волині впливів „малопольських дівчін..." уважаємо політичну ролю Львова за скінчену... і т. д.

Денникар із „Слова" вже зрозумів душу Скрипників, заглянув у неї до дна й має досить. Його більше вона не цікавить. Ще одно може його зацікавити: як Скрипники здійснюють ці свої „ідеали", і він питається таким самим глуздливим способом: „Як представляється діяльність тої групи, до якої ви належите?" (навіть не знаходить для неї назви й тому окреслює її анонімово).

Скрипник, очевидно, вже перестав розуміти глузування репортера й наводить приклади „діяльности цеї групи": „Українську Ниву", „Волинського Господаря", нову політичну організацію (емігрантів) п. н. „Українське волинське обєднання", „Рідну Хату", яка має стати тереном порозуміння громадянства польського й українського..."

Але найцікавішою заявою була остання:

„Далі в господарській праці ми зліквідували (!) впливи, що йдуть з Галичини, шляхом у„творення „самостійної" (?) кооперативної організації, а саме: окружного волинського кооперативного союзу, що обіймає волинські кооперативи, які передтим були обєднані в львівській кооперативній централі (т. зв. Ревізійний Союз Українських Кооператив)".

Хібаж це не іронія життя? Одним махом воно здерло з п. Скрипника політичне дрантя „ідеольоґії" й показало читачам „Слова" в усій наготі нікчемности.

„Віримо, — закінчив самоздемаскований Скрипник, — що наша праця є корисною... єдиним реальним, корисним для українського народу розумінням справи..."

Мабуть співробітник „Слова" мав уже цього досить, бо вже більше питань не ставив. Можна собі уявити, як він потім почувався... а може навпаки: з радістю думав, що знаходяться серед українського народу подібні одиниці...

(„Діло") **С. Г.**

НАЗВУ
КОРАБЛЯ
і день приїзду до Америки випишуємо в коротшім часі.
ПЕЇЕСИЛКА
ГРОШИЯ ДО КРАЮ
Американськими Долярами.
ПАШПОРТИ-ВІЗИ
І ПЕРМІТИ
Виробляємо кождому пасажирови.
ШИФКАРТИ ДО КРАЮ І З КРАЮ ДО АМЕРИКИ.
Спроваджуємо родини з Краю.
Полагоджуємо Справи Старокраєві.
По всі інформації пишіть до загально всім знаного бюра:
G. KUNASHEVSKY,
179 E. 3rd ST., NEW YORK, N. Y.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

У Страстний четвер, дня 9-го с. м., член Бр. св. Георгія, від. 239 У. Н. Союза в Филаделфії, Петро Мокрицький, розпрощався з сим світом і відійшов туди, де нема ні гризоти, ні болю. Умер, не дочекавшись дня Воскресення Христового і веселих свят.

Померший член хорував вже від довшого часу. В ліжку не лежав, але й робити не міг. У вівторок, сходячи в своїм домі з другого поверху на долину по сходах, правдоподібно поховзнувся, бо родина знайшла його коло сходів в калюжі крови непритомного. Забраний до шпиталю, пережив усего до четверга рано, коли перед 7-мою годиною віддав Богові духа. Прожив 46 літ. Лишив жінку вдовою й 6 дітей сиротами у віці від 2 і пів до 18 літ.

Покійний походив з Теплиць, пов. Ярослав у Галичині. До Америки приїхав в 1905 році й був тут відливарем заліза (молдером). У відділі був він тихим, спокійним членом, сповняючи правильно й докладно членські обовязки.

Похорон покійного члена Мокрицького відбувся в понеділок, дня 13-го с. м., при участи членів Бр. св. Георгія, які відпровадили тіло покійника з дому до укр. кат. катедральної церкви, а з церкви на вічний спочинок на цвинтар на Факс Чейз. Нехай чужа земля буде Йому пером.

Волод. Сегінь, секр.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШИКАГО. ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє своїх членів, що слідуючий мітінґ відбудеться в неділю, 26 квітня, запаз по Сл. Божій, в гали парохіяльній. Контроля здасть звіт за перших три місяці. По мітінґу буде ювилейний вечерок. Відсвяткуємо 25-ліття, як ми вступили в члени нашої дорогої організації У. Н. Союза. Не забувайте члени на той памятний день, вписуйте молодих і дорослих в члени У. Н. Союза і Братства, котре дало почин до заснования запомогових товариств в Шикаго. — Микола Гуль, предс.; Іван Фацький, секр.

З І СПОРТУ.

БОРОТЬБА НА ДОЛЯ БЕЗРОБІТНИХ ВЕТЕРАНІВ.

Вечером у четвер, 23. квітня, в Нюарку, Н. Дж., відбудеться велика боротьба в помешканню 113 полку на Сосекс Евеню, ріг вулиці Джей. Боротьбу цю влаштовує організація безробітних ветеранів з Есекс Каунтиї.

В головній парі має боротися бувший світовий чемпіон боротьби Джордж проти Вагнера, який спеціяльно приїздить з Вестів для цієї боротьби. Крім того буде боротися ще кілька пар першорядних борців, як Калза, Геслін, Домінгоз Арнольд та інші.

З укр. життя.

ГЕНРІ ДІ ГЛЕЙН.

Нині, в середу 22. квітня, в год. 8.15 ввечір буде боротися з гарним противником Гр. Зариновим. Боротьба відбудеться в Арморі 69 полку в Ню Йорку. Крім Вр. Заринова та Генрі Ді Глейн будуть боротися ще сім добре підібраних пар борців. (Огол.)

ЛИСТИ З РІДНОГО КРАЮ

(Подаємо в оригіналі ті листи, що наспіли з краю в справі останніх подій. — Ред.).

Тишиця, 23 березня 1931.

Любий Дядьку!

Дивує мене дуже, що така довга мовчанка. По святах Різдвяних я написав лист, — дякуючи Вам за святочні желання, — як рівнож і за отримані витинки з часописів. Чи отримали лист від мене? — спитаю. Але заки що, то скажу: На будуче прошу — осторожно, бо „нюхають" на почті всі письма до мене адресовані. Тут не потребую Вам богато за це говорити. Рівнож і мої письма (листи) від мене висилані — „перенюхують". Отже я так сподіваюсь, чи не впав жертвою мій лист, писаний до Вас.

Коло нас, от як то коло нас; зима вже туй-туй скінчиться — буде весна колись — ая!

В селі деякі небіщики (померші), от як знаєте Гарасимів білий, Стецїв Пилип — но і Дионів Ванджура. Про інший смертний дріб, — а уродини я і не згадую, бо це маловажне.

Посилаю Вам фот. знимку моєї челяди і усїх, що під цю пору у мене були. Ану, пізнавайте! Щож більше?

Ех! Не одно знайшлось би сказать! Зрештою вірю, що всякі інформації про Рідний Край і так знаєте з часописів. Я то усе Вам описував, а коротко повторю ще раз. От послухайте:

. **Пацифікація:** Не в одного на згадку цего слова мимоволі затискаються пястуки і стискаються зуби. Так і в мене під цю пору. Саме на „Покрови" приїхали „гості" — і швадрон уланів з Яструбич. Ми всі їх сподівались, тому по більшій части хлопи пішли на Стриганку на празник. Коли „оні" довідались, що хлопи на Стриганці, — давай за ними, обскочили село і пильнували за тишицькими. Назбирали їх — і так з убранням і взуттям гнали просто до води — в брід.

Так пригнали до села, до дому кооперативи — до салі й там несотворені річи робили з людьми. Тупими ножиками волосє обрізували, заставляли співати польських пісень, казали обдирати стіни, декорації, шильд (вивіска) кооперативний і читальняний шаблями посікли. Товар в кооперативі „розкупили", але даром. Хто вирвався з їх обіймів, або і заздалегідь, так втікав до ліса радванецького, або на Стриганку до ліса. Побили деяких.

Найгірше збили старого Улїцького, кривого, і його сина Гриця — бо попався. Було йно втікай!

Приказали знести 30 кірців вівса. Народ зніс, а підводами відвезли до Сокаля. За то дали 40 зл. і то до „каси гмінної". Забрали льоху годовану, ваги до 150 кг., у дядька Стефана — також дали 40 зл., але до „гміни". В хаті усе догори корінєм поперевертали і зробили пустку. Всяке збіже, муку висипали на купу, на то огірки, натовкли скла і перемішали. Подібну пустку зробили у Самсона — дядькового сусіда.

Від кількох літ істнувало в нас товариство „Луг". Староство розвязало.

Отже так відбувалася в нас „пацифікація". Прийшли вибори. Здавалось, народ вже має школу, тому й не треба агітувати (воно і так агітувати, ані віч робити не було вільно). Але щож? Народ — тхір заляканий. Особливо ті, що побирають ренти інвалідські, або знов і ті, що мали якісь кари адміністраційні платити й ще інші дурні баламути пішли не туди. Було в нас 350 голосуючих. 218 на ч. 11, 96 на ч. 1 („Уржонд"), 43 не голосували. То до сойму. А до сенату: 250 голосуючих. З того: 160 на ч. 11, 51 на ч. 1 („Ржонд"), а 39 не голосували. Хоч соромно, але ще пів біди, бо коли ми читали, як то було в інш. повітах, то щось страшного, чого ніхто не сподівався. Але треба було бачити під яким терором находився народ, але таки йшов до голосування.

Воличчина цілком не дописала. Народ ще „тьомний". Але не дивуймось і простім на цей раз. Перед соймовими виборами поприарештовували нас кількох. На постерунку розказували „сповідь". Називали найогиднїщими словами. Забрали були: Грицька Василишина, Самсона Івана, Лазорового Юзька, Василя (Дядька Ст.). Дядько Стефан і Федь сховались, але і так не голосували. По добі пускали. А підчас виборів до сенату був приарештований мій швагер Михайло — на 24 годині.

А той шнапа-хрунь, мало не вср...., так розмагався за.... Шляг би його трафив!

Другим разом про щось іншого.

Ми всі ще клигаємо поволи, ніби здорові. Тяжко жити — великі драчі, тягарі, податки, тощо. От скрута — чи кріза! Все сільське по нічому. Тамті роки були троха під господарським оглядом лекші. Тому і я дещо забагнув мати, — вхопився в довг — хоч невеликий, але всеж!

Читаємо ми в часописах, що в Америці не так, як було. Ну, Дядьку, кажіть, як Ви там жиєте? Чи маєте яку сталу роботу? А як Ваші хлопці, чи вже покінчили школу та чи вже на власнім становищу?

Лавою всі! НА АВРАМЕНКІВ НАРОДНИЙ БАЛЄТ ДО МЕТРОПОЛИТЕН ОПЕРА ГАВЗ, 40th ST., cor. Broadway, NEW YORK. **За Україну**

В СУБОТУ, ДНЯ 25-ГО КВІТНЯ (APRIL) 1931 РОКУ, В ГОДИНІ 8-МІЙ ВВЕЧІР

АВРАМЕНКО виступить перший раз в Америці в новім танку: „ГОНТИ".

УВАГА: Знимка на фільму в пятницю, 24-го квітня, год. 12-та в полудне. — Генеральна проба в Опері, в 2-гій годині в суботу. Всї учасники збираються в год. 1-ій в Школї Укр. Нац. Танків в Ню Йорку: 35 EAST 2nd STREET (COR. 2nd AVENUE).

СПІЛЬНА ВЕЧЕРА по виступі в ресторані „ROSOFF'S", 152-154 WEST 44th STREET (East of Broadway). — Ціна вечері $1.50. 90,2-3

КОРИСТАЙТЕ З МІСЯЦЯ ДЕШЕВОЇ КНИЖКИ.

КУЛЯМИ І ГАРМАТАМИ НЕ БОРИМОСЯ З НАШИМИ ВОРОГАМИ ЩО ДНЯ. АЛЕ КУЛЬТУРНИМИ ЗДОБУТКАМИ МОЖНА НИЩИТИ ВОРОГІВ КОЖНОГО ДНЯ, В КОЖНИЙ ЧАС. ДО КУЛЬТУРИ ДОХОДИМО ПРОСВІТОЮ, А ДО ПРОСВІТИ ПРИ ПОМОЧІ КНИЖКИ.

І ОСЬ ТОМУ КНИГАРНЯ „СВОБОДИ", ЩОБИ ПРИЧИНИТИСЯ ДО ПОШИРЕННЯ КНИЖКИ МІЖ НАШИМ НАРОДОМ В АМЕРИЦІ, ПРОГОЛОШУЄ, ЩО

ДАЄ В ЧАСІ ВІД 25-го БЕРЕЗНЯ ДО 25-го КВІТНЯ 1931 Р.
25% ОПУСТУ
НА КНИЖКОВІ ЗАМОВЛЕННЯ ВІД $2 ДО $6, А
35% ОПУСТУ
НА ЗАМОВЛЕННЯ ВИЩЕ $6 — З ВИНЯТКОМ ШКІЛЬНИХ ПІДРУЧНИКІВ.

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"
83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ДРУКАРНЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА
„СВОБОДИ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
виконує:
ВСЯКІ ДРУКИ ЯКНАЙКРАЩЕ, ЗАВСЇГДИ НА ЧАС І ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ.
ДЛЯ ТОВАРИСТВ, ПАРОХІЙ, СІЧОВИХ СОТЕНЬ, ГУРТКІВ, БРАТСТВ І ДРУГИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ТА ДЛЯ ПООДИНОКИХ ОСІБ ВИКОНУЄМО ВСЯКІ ПОТРІБНІ ДРУКИ.

ЧЛЕНСЬКІ КНИЖОЧКИ, СТАТУТИ, НАГОЛОВКИ НА ЛИСТАХ, АДРЕСИ НА КОВЕРТАХ, ЛЕТЮЧКИ, ОГОЛОШЕННЯ НА ПРЕДСТАВЛЕННЯ.

КОНЦЕРТИ, ЗАБАВИ, ПІКНІКИ БАЗАРІ, РІЖНОГО РОДА АФІШІ, ОБІЖНИКИ, ТА ВСЯКІ ИНШІ ДРУКИ.

ВІДДІЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА! УДАВАЙТЕСЯ ЗІ ВСЯКИМИ ДРУКАРСЬКИМИ РОБОТАМИ ТІЛЬКИ ДО СВОЄЇ ВЛАСНОЇ ДРУКАРНІ!
Для фірм, бизнесменів і приватних осіб друкуємо афіші, білети (тікети) ріжні запрошення, візитівки, весільні запрошення — і все, що входить в обсяг друкарської штуки.
РОБОТА ВПОВНІ ВДОВОЛЯЮЧА. — УСЛУГА ЯКНАЙСКОРША. — ЦІНИ НАЙНИЦІ.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ГЕМТРЕМК, МІШ.

На Рідний Край.

Як минулих років, так і сього року Товариство, „Згода", відділ 20 У. Н. Союза, переслало $130.91 через Обєднання й призначило: на „Просвіту" $25; на боєву акцію $20; на інвалідів $20; на політичних вязнів $20 і на Рідну Школу $45.91.

За Уряд Тов. „Згода", від. 20 У. Н. Союза:

Матвій Прихідько, предс.;
Іван Крупка, секр.

—o—

ДІТРОЙТ, МІШ.

Коляда на Рідний Край.

Тов. „Запорожська Січ", від. 75 У. Н. Союза, урядило коляду на Рідний Край. Коляда принесла $40, які вислано через Обєднання до Рідного Краю. Гроші призначено: на дім інвалідів $10; на Рідну Школу $10; на визвольну боротьбу $10; на потерпівших від рук польських катів $10. З товариської каси вислано Тов. „Просвіта" членську вкладку $10. — Разом вислано до краю $50.

За Уряд Тов. „Запорожська Січ", від. 75 У. Н. Союза:

Василь Чмир, гол. кошовий;
Іван Слупецький, касієр;
Іван Нагорняк, секретар.

—o—

ВИПАНІ, Н. ДЖ.

Допомога Рідній Школі.

Вислано через Обєднання до Рідного Краю $15, які призначено на Рідну Школу. Ці гроші зібрано на мітінґу Братства ім. Івана Франка, від. 172 У. Н. Союза.

Дуже жалую, що тут є коло 60 фамілій українських, але нема кому занятися збіркою на Рідний Край.

Гроші зложили слідуючі товариші: М. Лучка $5; по $1: В. Денис, В. Язвінський, М. Мороз, Анастасія Кучинська, В. Курило, І. Леськів, Д. Макар, В. Панасюк, Я. Змачинський, І. Юрич.

М. Мороз.

—o—

НЮАРК, Н. ДЖ.

Жертва на інвалідів.

Громадянин Т. Каськів переслав через Обєднання до краю 70 долярів, призначених на допомогу інвалідам. Це листопадова збірка з Української Греко-Католицької Церкви на Мортон вулиці.

ПРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОТРІБНО МУШИН до чищення вікон з фарби в нових домах. Голосятися можуть лишень ті, що дійсно хотять роботу робити, або охочі помагати лиш ті, що мешкають в Ню Йорку. Платня від штуки. Нехай голосяться до:
Н. МАКСИМОВИЧ,
8011 — 25th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y. — Tel. Pomeroy 6-7178

ГРЕКО-КАТОЛ. ЦЕРКВА шукає колая в Сайт Клейр, Н. Дж. ДЯКОУЧИТЕЛЯ. Голосятися тільки чесні і тверезі, які мають свідоцтвом від послідного. Помагається дильом. Перешкоди можуть самотні. Платня добра. Мусить вміти провадити хор, вміти представлення щ. провадити взірцево діточ. Год. 5 до 7 вечер. Інтересовані учителі нехай голосяться на адресу:
Mr. THEODORE SALAK,
220 N. Nicholas St., St. Clair, Pa.

DR. N. M. HNATYSHYN
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ І АКУШЕР
2191 Professor St., Cleveland, Ohio
(Проти українського банку).
Телефон: Atlantic 2054.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 Avenue B,
New York, N. Y.
(межи 9. і 10. ул.)
Tel.: ALGONQUIN 8628.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділю від 12 до 1-шої вполудне, або після умови.

АДВОКАТ
ІВАН ВОЙТОВИЧ
(JOHN WOTTOWICH)
переніс свою канцелярію під число
401 BROADWAY
кімната 403, Тел.: Canal 6-0663
(2 бльоки в долину від Canal St.)
NEW YORK CITY.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ!
У східній Пенсильванії, між містами Філадельфія і Алентавн, де можна на і плодовиза, де мешкають незалежними на своїй землі. Вибір великий, ціни дешеві, так і інші. Пишіть по інформації свого Українця:
MICHAEL P. DANKEVICH,
Real Estate
Perkasie, Pa.
Товарнська порада і услуга.

ОДИНОКИЙ В НЮ ЙОРКУ куток, де можна мати свіжі і домашні потрави — це ресторан В. і Я. Дилов
„СНЄГУРОЧКА"
315 E. 6th Street, New York City
Tel. Orchard 4-2355.

БІЛЬШЕ ЯК ГРОШІ ЇЗДА НА ЧОВНАХ—КУПАННЯ РИБОЛОВСТВО
24 центи зворотна подорож.
НАЙГАРНИШЕ І НАЙЗДОРОВІШЕ ПЕРЕДМІСТЯ НЮ ЙОРКУ.
ЛОТИ ЗА $290.00
Всі уліщення, малої готівки потрібно, щоб Вам вибудувати дім. По інформації пишіть до:
J. HERRMAN,
30 E. 7th ST., NEW YORK CITY
або зателефонуйте: Orchard 4-0701.
ДАРЕМНА ПОДОРОЖ НА ПРОПЕРТИ.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
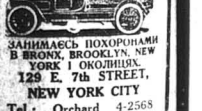
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Tel.: Orchard 4-2568

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЯХ
Ми робимо гарні похорони
ПО $150

Без ріжниці як далекі поїзди вас, кличте нас:
Office: 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 8882 або Warren 1636, Newark, N. J.

ПОВОРОТ ТАРЗАНА. (59)

Інстинкт Тарзана, що попередив його про загрозу, врятував його. Куля з кріса Турана просвистіла під ногами Тарзана. Він кількома величезними скоками опинився біля вже переляканого Турана й схопив його в свої могучі руки. Високо підніс в повітря, щоб кинути об землю й роздавити, як жабу. Але прохання Джейні врятувало Турана від загибелі.

Корючись Джейні, Тарзан передав Турана в руки французької влади, як відомого російського шпіона Рокова. Моряки арештували Турана-Рокова, щоб поставити перед французький суд. Джейні познайомила Тарзана з Тенінґтоном, представляючи свого Тарзана як Джана Клейтона, лорда Грейстовка. Потім розповіла історію, яку довідалася про походження Тарзана, що дуже урадувало лорда Тенінґтона.

—o—

Через кілька днів, пізно по обіді, вернувся Тарзан до табору білих людей. З ним вернулося також кілька дикунів з племени Вазири. Всі вони несли по кілька кавалків чистого золота. Це Тарзан взяв частину того золота, що сховав у джунглях. Всі розпитували, де Тарзан дістав золото. Але він лише сказав, що його там є багато та не сказав свого секрету, де сховане золото.

—o—

Коли все золото, яке приніс Тарзан, було перенесене на кружляк, капітан жартуючи завважив, що він тепер почуває себе командантом старого еспанського судна, яке везе великі багатства. Ті багатства колись Еспанці возили з таємничої країни Ацтеків. Сміючись він казав, що думає, що матроси перерїжуть йому горло й викинуть його в море, щоб заволодіти золотом, та стати піратами. Тарзана тішили більше золоті кучері його Джейні, ніж всі багатства.